

# PIRLS 2026

## **Alapvető információk a PIRLS-vizsgálatról**

A PIRLS a szövegértési kompetenciák nemzetközi összehasonlító vizsgálata, amely az alapiskolák 4. évfolyamának tanulóira összpontosít. A vizsgálatot 2001 óta ötéves ciklusokban valósítják meg, így 2026-ban már a 6. ciklus kerül lebonyolításra. A Szlovák Köztársaság a PIRLS-vizsgálatban annak első megvalósítása óta részt vesz. A kutatás a Szlovák Köztársaság Oktatási, Kutatási, Fejlesztési és Ifjúsági Minisztériumának védnöksége alatt zajlik, megvalósítója a Országos Oktatási és Ifjúsági Intézet.

Nemzetközi szinten a PIRLS-vizsgálatot az IEA (Nemzetközi Oktatási Teljesítménymérési Társaság) szervezi együttműködésben a TIMSS és PIRLS Nemzetközi Központjával, amelynek székhelye a Boston College.

**A szövegértési kompetenciák szintjének vizsgálata az alapiskolák 4. évfolyamában történik, mivel ebben az életkorban a tanulók a „megtanulni olvasni” szakaszból átlépnek az „olvasás révén tanulni” szakaszba.**

## **A PIRLS-vizsgálat célja**

**„Bölcs az a szó, amely megtanítja az embereket arra, hogy a másik fél véleményét is meghallgassák.” (Euripidész)**

A PIRLS-vizsgálat elsődleges céljai:

- objektív képet nyújtani az adott ország oktatási rendszerének színvonaláról;
- visszajelzést adni az oktatás színvonaláról a részt vevő országokban;
- összehasonlítani az oktatási rendszer teljesítményét más országokéval;
- ösztönözni az oktatás hatékonyságát növelő intézkedések bevezetését;
- inspirációt meríteni más országok bevált jó gyakorlataiból.

**Azok az iskolák, tanulók és szülők, akik részt vesznek a PIRLS-mérésben, lehetőséget kapnak arra, hogy aktívan hozzájáruljanak a szlovákiai oktatási rendszer minőségének javításához.**

## **A PIRLS-vizsgálat eszközei**

**„Az oktatás fő célja nem az ismeretszerzés, hanem a cselekvés.” (H. Spencer)**

A PIRLS-vizsgálat a szövegértési kompetenciák három fő aspektusát vizsgálja: azokat az okokat, amelyek miatt a tanulóknak olvasniuk kell; azokat az eljárásokat és stratégiákat, amelyeket az olvasás során alkalmaznak annak érdekében, hogy információkat nyerjenek ki a szövegből és megértsék annak tartalmát; valamint az olvasási szokásokat és attitűdöket. A PIRLS-mérés keretében a tanulók az alábbi feladatokat teljesítik:

- **teszt** – azt méri, hogy a tanulók milyen mértékben képesek megbirkózni szépirodalmi és információs szövegekkel. A teszt azt is vizsgálja, mennyire tudják a tanulók a szövegekben az információkat megkeresni, értelmezni, összekapcsolni, illetve kritikusan értékelni;
- **kérdőív** – a tanulók szövegértési teljesítményét jelentős mértékben befolyásolják olvasási szokásaik és az olvasáshoz való viszonyuk. Ezt a területet a tanulók számára készült kérdőív térképezi fel.

# PIRLS 2026

***A PIRLS nem olyan teszt, amely osztályozza a tanulókat. A tanulók a mérésben anonim módon vesznek részt. A PIRLS az oktatási rendszert a benne részt vevő tanulók teljesítményén keresztül vizsgálja.***

## ***Tanár, szülő vagy tanuló?***

A PIRLS a tesztek és kérdőívek összekapcsolása révén arra törekszik, hogy feltárja, milyen hatással vannak a tanulók teljesítményére a különböző környezeti tényezők, mind az iskolai oktatás, mind a családi háttér tekintetében. Ennek érdekében a kérdőíveket a szövegértési kompetenciák fejlesztésének folyamatában részt vevő további kulcsszereplők is kitöltik: a tanulók szülei, az oktatás nyelvének és irodalmának tanárai, valamint az iskolák igazgatói.

Az iskolai és a családi környezetből származó információk olyan adatokat szolgáltatnak, amelyek segítségével jobban megérthető, mely tényezők befolyásolhatják a tanulók olvasási teljesítményét. Mivel a világ számos országának – köztük Szlovákiának is – az oktatási rendszere arra törekszik, hogy olyan fiatal generációt neveljen, amely aktívan és tudatosan alkalmazza olvasási készségeit, kiemelten fontos az oktatási stratégiák megfelelő kialakítása annak érdekében, hogy e készségek fejlesztése már az alapiskola alsó tagozatán megkezdődjön.

A PIRLS-vizsgálat eredményeinek kiértékelését követően egyértelművé válik, mely környezeti tényezőkre – az otthoni és az iskolai környezetben egyaránt – szükséges összpontosítani a tervezett változtatások során.

***A megfelelően fejlett szövegértési kompetencia elengedhetetlen feltétele a további tanulásnak az alapiskolában, a közép- és felsőoktatásban, valamint az egész életen át tartó tanulás során.***

## ***Milyen hatással van a tesztelés a tanulók érdemjegyeire?***

A PIRLS-kutatás célja nem az egyes tanulók eredményeinek nyomon követése, hanem általánosságban a szlovákiai iskolák oktatási minőségének vizsgálata.

***A PIRLS-teszt eredménye nem az egyes tanulók vagy az iskolák teljesítményét tükrözi, hanem az egész oktatási rendszer működéséről ad képet. Ennek megfelelően a tesztelési és kérdőíves rész valamennyi adata anonim módon kerül feldolgozásra. A vizsgálat eredményei alapján nem lesz lehetséges az egyes tanulók, szülők vagy a mérésben részt vevő iskolák azonosítása.***

## ***A PIRLS-vizsgálat megvalósításának jelentősége***

- a PIRLS-vizsgálat eredményei a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában is napirendre kerülhetnek az oktatási rendszerrel kapcsolatos változtatások megvitatása során;
- a vizsgálat alapján ajánlás-csomagok készülnek a jogszabályi szintű módosításokra;
- a PIRLS ösztönzi olyan szakmai publikációk létrejöttét, amelyekhez a pedagógusok és a leendő pedagógusok egyaránt hozzáférhetnek, és amelyek hozzájárulhatnak az iskolai oktatás minőségének javításához;
- a PIRLS hozzájárul a szlovákiai oktatás társadalmi megjelenítéséhez és láthatóságához – a konstruktív szakmai és társadalmi párbeszéd ugyanis az első lépés a pozitív változások felé.